

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Az iparosok és a szociálizmus.

Nálunk a szocializmus ugyszólván egyedül az ipar terén jelentkezett, minden erejét és mérgét ott adta ki, harczi eszközeivel a tájékozatlan és meglepett ipari világban nagy riadalmat okozott s miután épen az ipar terén van az országnak a legnagyobb gyengéje, ezen a ponton a nemzeti munkában és vagyonban egyelőre jelentékeny kárt tett.

Nem állt meg a munkabérek szabályozásának kérdésénél, hanem szervezett ereje érzetében hatalmi kérdést formált s az önálló iparüzés szabadságát és lehetőségét érintette.

A vélemények e tekintetben eltérők lehetnek, mi a következőkben jelezük álláspontunkat:

Kölsönösen tiszteletben kell tartani minden jogot és érdeket, sőt a közérdekkel is összhangba kell ezeket hozni.

A munkásnak természetes joga az, hogy a munka árát megszabja. A munkaadónak természetes joga, hogy iparüzése és vállalkozása módjain ur legyen s a fennálló törvények védelmét igénybe vegye.

A munkás részére biztosítani kell hogy napi keresetének minimuma annyi legyen, amennyiből magát fentartja. A munkaadó számára is biztosítani kell, hogy keresetének minimuma annyi legyen amennyiből ő és családja tisztességesen megél. S a harmadik tényezőnek, a magyar iparban fekvő nemzeti munkának is biztosítani kell, hogy legalább itthon versenyképes legyen. Mert az élet törvénye nem törődik a jogok harcával, e harc szólamaival és szenvedélyeivel, nem a fennálló törvényekkel, hanem kérlelhetetlenül leszámol és 2000-rével rakja a „Karpattia“ uszó szörnyetegre hetenkint a kivándorlókat.

A munkaadónak meg kell ismerkednie és meg kell barátkoznia a szocializmus lényegével és törekvéseivel. A mi ebben az emberi helyzet javítására irányuló, méltányos keresztülvihető, valami módon elszámolható, vagy másra áthárítható elem van, azt tiszteletben kell tartania és jó indulattal bírálnia. *A munkásnak nem a nyers erőszak szakitó, törő harczi szenvedélyével kell a munkaadó ellen támadni, hanem a megértetés erejével.* Nem szabad szem elől tévesztenie a nemzeti munka életképességét s e munka bármily szerény

képviselőjének, a munkaadó viszonyainak mérlegelését. Ahol a munkás-szocializmus magát a nemzeti ipart nem veszi tekintetbe, ott bünt követ el a magyar nemzet fogalma alá eső nagy népesalád érdeke ellen s kihívja üldöző hatalmát; ahol pedig az iparüzővel hatalmi erőszakoskodást követ el, azt megalázni és szabad rendelkezésben gátolni törekszik, ott társadalmilag el-lenszenvessé válik.

Sem egyikre sem, másokra nincs szükség, mert a szocializmus igazi eszményei e kárttevő ut kikerülésével is előbbre vihetők.

Az államnak, a nemzeti közakaratnak, minthogy saját véreirejéről van szó, ebben a harcban résen kell lennie és nemzeti ipara érdekeit közzgazdasági mozdulataival akként kell fedeznie, hogy mindkét méltányos érdek kiegyeztetésével hasznot hajtó lehessen a világversenyben is a nemzeti gazdasági munka.

A jogrendszerek és törvények mindig alkalmazkodnak az élet felfogásaihoz és szükségleteihez.

Kétségtelen, hogy az emberiség ez új gondolatviharai és az életbe átvitt harczi következményeikben új törvé-

Van Isten.

Irta: Nagy József.

Gáspár György elvtársunk haldoklott. A szoba telve volt virrasztásra készülő elvtársakkal, a kik odasereglettek köréje bucsuzni, utolsó utra indulása előtt . . .

Szegény Gáspár György! Milyen küzdelembe került még a halála is. Pedig az életnek minden perce ugys küzdelem volt. Folytonosan harcban állt a sorsával, a mely olyan mostoha volt hozzá, hogy őtet is a szegény kisemberek közé sorozta és így nem adott neki vagyonul mást, csak dolgos két kezét és erőt a munkához, az életküzdelemhez. Ezzel a vagyonnal indult el az élet ut-

*) Mutatóul, a szerzőnek „Munkásvilág“ című elbeszélés kötetéből.

ján dolgozva, fáradva, éjt-napot összetéve. Remélt napról napra s ezer virággal színezte ki a jövőjét.

És mi teljesült mind ebből? Semmi, semmi.

A virágos jövő helyett nehéz, szomorú, terhes gondokkal kellett megküzdenie a mindennapi kenyérért, a melylyel családját el-tartotta. És nagy családja volt. Egész sereg gyermek vette körül s beteg, lázas per-ceiben is ezek jóléte, jövője lebegett előtte. Eddig valahogy megéltek, bár nem úgy, ahogy egykor kiszínezte magának, de mégis. Azok a légvárok régen összeomlottak már! És éppen ez vitte a nagy táborba a kiábrándulás után. A saját jövője helyett az összeség jövőjével foglalkozott.

Haragudott hogy nem úgy van minden, mint ahogy ifjúságában hiszi, reméli, kiszí-

nezi az ember a maga boldogulásában vetett, hitét. Dühöngött, hogy a társadalmi rend beosztásaival, fordulataival, nagy fénye és borulataival megfosztják az életbe kilépő embert minden illuzióitól . . . A javak egyformátlansága bántotta őt is — mint annyi sokakat — és azért az Istent találta hibásnak, hogy miért nem osztotta el egyenlően azt, amit teremtett; később megtagadta az Isten létezését és az embereket gyűlölte, az urakat szította, a birtokosokat, a tőkét káromolta; a papokat kigunyolta, a hitet megvetette, — mert a nép nyomoruságának és az egyformátlan társadalmi helyzet okozójának ezeket állította. Munka előtt munka után erről beszélt a tökbinek és izott, lázongott szavaiban a gyűlölet a hitetlenséggel. Később annyira elfajult benne a vallástalanság, hogy a mikor kiesi gyermekei odatelepedtek az

Pontos kiszolgálás!

Az összes Őszi és Téli Ujdonságok megérkeztek!
Nagy választék hazai férfikelmékben, különlegességek férfinyakkendők,
Női gallér, szallag derékfűző egyedüli lerakata.

HEISLER FERENCZ és TÁRSA

Uri Női és férfi divat üzletében SZIGETVÁROTT.

Szabott árak!

nyes ruhát igényelnek. E törvényeknek azonban az életből kell kiindulniok, azoknak anyagát, például ipari téren maguknak az iparosoknak kell — változott viszonyaink kitüntetésével — kézre adni. Hogy az iparosok ezt tehessék, sokkal többet kell maguk között, a maguk életbevágó, iparüző dolgokkal foglalkozniok, mint eddig tettek.

A segéd munkások világszerte szervezkedtek, mert az élet harcában gyengébbeknek érezték magukat, mint a munkaadók. Most tehát a munkaadókon, az iparosokon a sor, hogy mint gyengébbek, ők szervezkedjenek, korántsem olyan harcra, hogy a másik részt letörjék és elnyomják, hanem hogy a szervezett harcos táborral szemben a maguk szervezetének erejével érdekeiket megvédelmezzék.

Másra is szükséges a szervezet. Arra, hogy szakmabeli iparuk üzésének belső törvényeit az iparosok maguk között megállapítsák és egységesen járjanak el a harmadik érdektárral, a fogyasztóval szemben.

Ma már minden iparos érzi, hogy közös nagy ellenségek állnak kívül a falakon és nem egymás ellen kell folytatni a harcot, hanem a viszonyokban rejlő közös ellenségek ellen. Minden iparágának keresztül kell menni azon a tisztító tűzön, mely az őszinte egyetértéshez vezet és kölcsönös lemondással is elő kell mozdítani az együttes érdekek sikerét.

Ezen az uton is apostolokra van szüksége az országnak és az apostol, ki ezen a téren lángra és cselekedetre tudná gyujtani az országot, szintén sokat érmenne. Addig, amíg maguk az apostolok elérkeznek, apostol munkájukat az iparosok élén álló szervezetnek kell végezniök. Nagy munka, szép munka, nehéz munka, bele kell kezdeni mindenütt!

Kossuth Ferencz megyénkben.

A csokonyai szoborleleplezések.

Már közöltük lapunkban, hogy a mai napon szép és hazafias ünnepségben lesz része Csokonya községnek, ahol gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos szobrát leleplezik le.

Az ünnepélyre Kossuth Ferencz keresz. miniszter is lejön Budapestről és különvontanon érkezik Szoborra, ahol *Kapótsfy* Jenő főispán vezetése alatt tiszteleg vármegyénk küldöttsége s a vendégekkel együtt utaznak Csokonyára. A vármegye két díszes koszorut rendelt a két szoborra.

Az ünnepélyen az országos függetlenségi párt is képviselteti magát, melynek nevében Kossuth Lajos szobrára *Chernel* Gyula n. atádi képviselő és Széchenyi István gróf szobrára pedig *Inkey* József báró a csurgói kerület képviselője teszi le a koszorut.

A két szobor igen jól sikerült s mint tudjuk, a leleplezési ünnepélyen óriási kökönség fog megjelenni.

Adja meg a mindenható, hogy a nemzeti két nagy fiának ércszobrára, daczolva az idők viszontagságával, sokáig fennállhasson megyénkben és buzdítsanak bennünket a hazaszeretet ápolására és hazánk függetlenségének, szabadságának kivívására.

Apró megjegyzések.

Nagyságos Asszonyok! Én kijelentem, hogy a védelmőkre kelek. Az idő- és rangkülömböséget ugyanis a férfiak hangoztatják a legjobban és érvényesítik minden téren.

Engem is az a püspök bérmált, aki egy káplánt elkergetett a titkári irodájából azért, mert hivatalos megkeresésben az egyik plébánost „*Főtisztelendő*” urnak tisztelte.

A miniszteri segédtitkár a protekciós magánlevelezésekben — bizony — *nagyságos titkár ur* szokott lenni. A törvényszéki albiró épp úgy örül ha *biró urazzák*, mint a tanító, ha *letanározzák*.

Ne legyünk hát oly szigorúak az uri asszonyokhoz!

Szép és magyaros az *Asszonyom* és *Nagyasszonyom* megszólítás. Vajha visszatudnók ezeket idézni!

De amíg az uri *Kisasszony*-okat a szépettevő udvarlók *Nagysád*-olják, addig az idő- (pardon! évszámot nem említék.) és rangkülömböség elve alapján az urasszonyok is elfogadhatják a *Nacéságát* a cselédektől, vagy a *Nagyságos Asszonyt* az udvariasan kedveskedő tiszteletadóktól.

Elérkezett a gesztenye-szüret ideje is. Füstölög és illatozik már a kofák piaci konyhája a sült gesztenyétől. Papirzacskókkal sétálnak az urak és hámozgatják az őszi sült gyümölcsöt a Vasuti utcában.

Ez az utca valóságos Eldorádója most a gesztenyének. Egyik végén a szelid fajtát sütik, a másik végén a vadgesztenyét szüretelik az — utcagyerekek. Pörög is ám most az aszfalton a gesztenyelabda. Gyönyörűség nézni, hogy milyen szépen pattanik vissza a járókelők lábszárairól. A vasuti fasor koronáját meg lecsúpi az őszi reggelek dere. E közutunkat is beterítette a természet csörgő szőnyeggel. — Bokáig gázoljuk a faleveleket.

Gyermek menhely, — Gyermek otthon, — Gyermekvédő liga —: a filantropia újabb termékei. Házalnak is létesítőkért; férfiak és nők egyaránt szedik össze a vagyont és mint egyesület tartanak választmányi és közgyűléseket a gyermekvédelemről. De azért még mindig előttünk vannak: a befirkált falak, a kavicsal bedobott ablakok, a szivarfüsttől elsápadt gyermekarcok, a selypítéstől helyes gyermekszitkok, a birkózástól véres gyermekfejek, a kocsikerekek közt lógó gyermeklábak. Ki merésze ma az utcagyerek kezéből a füstlő szivart kicsavarni, a hajítókövet és firkaszöveget elvinni, vagy a pajkos gyerekeket kissé rendbe utasítani, megfenyíteni? Ebben is a könnyebb módot választjuk: *összeszűdjük a tanítóját.*

i.S.

asztalhoz, lefekvéskor vagy felkeléskor, ima helyet a „Marsellaise”-t énekeltette velük. Sokszor mondtam neki: „Hej Gáspár, Gáspár, ne tanítsa ima helyett a forradalmi dalra, ne oltsa ily korán a gyűlöletet, a romboló szenvedélyt azokba az apró csemetékbe, kik az életet, a reményt, a jövőt képezik, hanem tanítsa meg őket a Miatyánkra, a Hiszek egy Istenre, tanítsa meg a kereszt elé térdelni, a kereszt elé, a melyet sohasem dönthetett le a hitetlenség, a gyűlölet, az emberek kenyérharca. Tanítsa őket imára, hogy legyen erkölcsi erejük az élethez.”

De Gáspár így adta meg a feleletet:

— Nem fogom másra tanítani őket! Ez az ő imájuk, a jövő nemzedéké, aki nem fog félvállról venni olyanokat, a kik dolgoznak, a kik fáradnak; a kik oduka laknak és varrnak, mosnak, foltoznak, míg maguk piszkosak, rongyosak ruhátlanok. Nem fogom másra tanítani addig, míg a kik gabnát vetnek, földet művelnek: éheznek; míg a kik palotákat emelnek, ólakban laknak; míg lesznek olyanok, a kik sohasem fáznak, sohasem nélkülöznek, sohasem laknak piszkos pinczehelyiségekben, férges és patkányok között . . . Mig leszölják a nyomoru-

ságot, míg a szegény munkásra, a nélkülözés és szükség gyermekére megvetéssel, vagy legjobb esetben leereszkedéssel tekintenek . . . Mig a bársonyruha tulajdonosai fenhéjazók a koldussal szemben s nem tanulnak meg annyi lovagiasságot, hogy a szegénység is tiszteletet parancsol. Mig nem tanulják meg, hogy az eldorbézolt milliókat a szegény, a szükségét szenvedő, nyomorék, dologképtelen emberi lelkekre kellene pazarolni. A míg a durva társadalmi ferdeségek a munkásembert kiközösítik, megvetik és az előkelő naplopók a koldus lábaihoz vetett két garasokkal betűzik a jócselekvés abécéjét. Nem tanítom addig a Miatyánkra őket, míg gyűlölettel hirdetik a szeretetet; míg erkölcsöket tanítanak és erkölcstelen életet élnek.”

Igy beszélt Gáspár György. S most ott feküdt a kórágyon, örült harcot vívott benne az élet utolsó szikrája az enyészettel. Melléből ijesztő szakadozó hörgés hallatszott. Ujjait göresös mozdulatlansággal szoritotta össze, mintha még most is ott érezné a kenyérkereső kalapácsot a kezében. A kalapácsot, melylyel szorgalommal dolgozott, hogy legyen meg a mindennapi kenyere. A hit-

vese ott ül az ágya mellett és eltakart szemeiből hullott a fájdalom könyve. Az egyik sarokban kopott vackon öt apró gyermek kuporgott és felve, hallgatva, értelmetlenül bámultak bennünket. Milyen jó is, hogy a kis gyermekek nem képesek megérteni az ilyen irtóztató csapást. Talán ha tudnák mit vesztenek el: mindent elkövetnének atyuk életéért! De hiába!

A haldokló Gáspár Györgyöt megkönyeztük mi is; mi, az élettől és csapásoktól érzéketlenné vált férfiak. Az elvtársak szemét befutja a köny és földre fordulva törölgetik ehhez nem szokott szemeiket. Nagy esend van a szobában. Mélységes, hátborzongató csendesség. A haldokló megmozdul és erőlködve félkönyökre támaszkodva révedező szemekkel néz reánk. Szederjessé váló ajkai megmozdulnak; beszél:

— A Jóska . . . itt van-e? . . . Jöjjön ide . . . akarok mondani neki valamit.

Az egyik, a Jóska, az ő legmeghittebb barátja, a kivel sokszor éjszakákon át vitatták Isten létezését, odamegy hozzá.

— Akarsz valamit kedves elvtárs? A haldokló esontos kezével odavonja magához, aztán újra mozdulnak ajkai:

HIREK.

Pesti rigmusok.

Rákóczi.

Eljő a nap — ki hitte volna? —
Midőn a nagy kurucz vezér
Honába, mely megbélyegezte,
Diadalmasan visszatér.

Hegyen-völgyön riadva harsan
A tárogató, s dallamán
Mégdobban lelkesedve újra
A hű magyar szív valahány.

És messze zengő, méla hangján
Felpezdül újra s forr a vér,
Porhüvelyed méltón köszöntjük,
Elbujdosott, dicső vezér!

Epedve várunk, oh, be régen,
S év pergett-forgott év után,
Azt hittük gyász borus időkben
Hogy nem is jösz már vissza tán!?

Csak néha jött egy röpke szellő
A Marmora tenger felől,
Lelkednek sóhajtása volt tán
A sírfeneknek mélyiből.

S o szellő nőtt, s viharrá válva
Ugy zugott az országon át,
Rákóczi lelke egy paránya
Meg tudta övni e hazát!

Most visszatérsz hozzánk egészen,
De nem a sir ölébe, nem!
Óh, térj a sziveinkbe vissza.
Dicsőséges fejedelem!

Alétságunkból rázz fel minket,
Öntsd lelkeinkbe lelkedet,
Hogy fölszendüljön illatozva
A szent szabadság-szeretet!

Szólj hozzánk lángoló szavaddal
Mint szóltál akkor, egykoron
S mi — érzem — megújodunk majd
Búbajos, büszke szavadon,

Nem gyászpompával, — az örömnél
Nagy ünnepével fogadunk,
Mert hogyha itt leszel közöttünk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Fenő.

— Jóska, mindig tagadtuk — de van!
van Isten! . . . Én mondom . . . nektek
mondom . . . én aki már a másik pereben
az Ő országában leszek . . . Van Isten . . .
mond meg nekik Jóska . . . mond meg nekik
is. . .

A haldokló megpihen egy perczre, az-
tán viaszszin arcán valami jóleső nyugalom-
lammal mondja:

— Jóska a gyermekeimet tanítsad . . .
tanítsad meg imádkozni! . . .

Tovább nem bírja a szót. Visszadől a
párnákra. Hosszu, mély, alig hallható lélek-
zetet vesz, melyek mindig csendesebbek
lesznek, végre egy utolsó hörgéssel megszak-
kad benne minden, minden.

A Jóska elvtárs pedig másnap a sir-
szélén így fejezi be a bucsuztatót:

„ — — — Van a léleknek egy picike
elbujtatott szálaacska, mely akarunk el-
nére föl fut a szíven keresztül az agyba s
hiába kergetjük: egy szinte nem hívő han-
got ad: — „Van Isten!“ . . .

— Adomány. Turonyi *Biedermann* Ot-
tóné nagybirtokos a mozsói községi iskola
tanulóinak jutalmazására 45 korona értékű
könyveket adományozott.

— Mit tárgyaltak a városházán? Szi-
getvár képviselőtestületének tegnap d. u. 3
órákor tartott rendkívüli közgyűlésén a kö-
vetkező főbb dolgok tárgyaltak: 1.) Uj
község ház építése. 2.) Javaslat a vízvezeték
ügyében. 3.) A rom. kath. kántor választása
ügyében javaslat. 4.) A polg. leányiskola fel-
avatási ünnepélyéről jelentés. 5.) Pótköltség-
vetés.

— Szolgálati jubileum. Az „Állami
Tisztviselők Lapjában“ olvassuk: Nemesnépi
Zakál Vilmos szigetvári m. kir. adótárnok,
folyó hó 13-án töltte be állami szolgálatának
20-ik évfordulóját. Született 1866-ban And-
ráshidán. Az adóhivatali pályára Gyuk Jó-
zsef, most eperjesi tárnok tanácsára lépett.
1887-ben lett adótitkárrá kinevezve Kismar-
tonba. 1895-ben Alsólendvára került mint
ellenőr. Végre 1900-ban mai helyére került
mint adótárnok. Zakállal történt meg az,
hogy évekket ezelőtt, 18, mond tizenyole
forint segélyt engedélyeztek részére. Mert
nálunk a derék, a jóra való tisztviselőt bi-
zony sokszor bottal ütik . . . Eddig a tudó-
sítás. Mi pedig gratulálunk.

— A telefon-díjak leszállítása. A kép-
viselőház valamelyik ülésén *Kossuth* Ferenc
kereskedelmi miniszter tervezetet nyújt be
a telefondíjak leszállítására vonatkozólag. A
hir bizonyára kellemesen érinti mindazokat,
akiknek nap-nap után a telefon révén akad
dolguk.

— Leégett présház. *Öss* János zsidóti
polgár présháza a m. hétfőn éjjel 12 óra-
kor kigyuladt s a benne levő hordók és ká-
dakkal együtt porrá égett. A tűz gyújtoga-
tásból keletkezett s valószínű, hogy bosszu
műve.

— Halálozás. Öszinte részvételt vettük
a gyászhiért, hogy *Molnár* Béla kaposvári kir.
jb. albiró ki 6 évvel ezelőtt Szigetváron mint
aljegyző volt a bíróságnál, f. hó 8-án éjjel
35 éves korában szívszélhűdés következté-
ben elhunyt. A széptehetségű derék és jó-
kedvű fiatal embert nálunk is mindenki ked-
velte, miért is halála fölött a részvét itt
is általános. A korán elhunyt albirót neje
Burits Katalin és két kis árvája gyászolják.

— Névmagyarosítások. A belügyminisz-
tériumban nemrég állították össze az 1906.
év első felében engedélyezett névmagyarosi-
tások jegyzékét. A vaskos füzet 50 oldal-
ra terjed és a kimutatás szerint mintegy
2000 egyén és család magyarosította meg a
nevét. Ezek közül Somogy megyében össze-
sen 43 és egyén család magyarosította meg a
nevét.

— A párbaj ellen. Az utóbbi időkben
ismét nagy mérveket kezdenek ölteni a pár-
bajozások. Ez a tény arra indította a magyar
párbajellenes szövetség igazgatóságát, hogy
Budapesten ülést hívjanak össze. Elhatározták,
hogy kapcsolatosan a legutóbbi párbaj-
jokkal, feliratot intéznek az igazságügymi-
niszterhez és az országgyűléshez, hogy a
párbaj eltörlését akár törvény útján, akár
pedig megfelelő novelláris intézkedések útján
biztosítsák.

— Harcias korcsmárosné. *Weisz* Jó-
zsefné szül. *Steiner* Mari molványi korcsmá-
ros felesége, összeszólakozás közben a ke-
zében levő lapáttal *Nagy* Józsefné sz. *Öss*
Lidit annyira elverte, hogy a beszerzett or-
vosi láttelest szerint könnyű testisértést kö-
vetett el. Feljelentették a járásbírósnál.

— Gyilkosság vagy öngyilkosság. Rejtélyes
eset tartja izgalomban Magyarregres
község lakosságát, hol a saját udvarában
mellén lőtt sebbel halva találták ifj. *Kozáry*
Mihály 30 éves földmives gazdát. Hogy ön-
gyilkosság vagy gyilkosságnak esett-e áldo-
zatul a szerencsétlen fiatal ember azt még-
nem tudni. Ezt a megindított erélyes nyo-
mozás lesz hivatva kideríteni.

— Hogyan folytak be az adók? A kir.
pénzügyigazgató jelentése szerint, az elmúlt
hónapban egyenes adó befizetett a kapos-
vári kir. adóhivatalnál 186804 K 89 f., a
szigetvárinál 92404 K 23 f., a csurgóinál
69731 K 30 f., a lengyeltótinál 71794 K 93
f., a marcalinál 102201 K 03 f., a nagyatá-
dinál 91102 K 38 f., a tabinál 141081 K 10
fillér, összesen 755209 korona 86. fillér. Egy-
behasonlítva ezt az eredményt a múlt év
eme havának eredményével, folyó évi szeptem-
ber havában 729756 korona 38 fillérrel
több adó fizetett be.

— Elhunyt néptanító. Folyó hó 12-én
temették el *Graf* Márton mozsói igazgató
tanitót, ki közel félszázadig működött a ta-
nitói pályán, melyből 35 évet Mozsón töltött.
Temetésén ritka impozáns módon nyil-
vánult meg a részvét. Megjelent a temeté-
sen özv. turonyi *Biedermann* Ottóné mozsói
nagybirtokos egész családjával, mozsói
község egész közönsége és a szomszédos
községek tanuló-ifjúsága tanítóik vezetése
alatt. A templomban felállított díszes rava-
tálnál *Hirling* Nándor mozsói plébános méltat-
tatta az elhunyt tanító érdemeit költői szár-
nyalásu beszéddel. A temetőben pedig *Csá-
goly* József kaposvári állami tanító a somogy-
megyei tanítószék nevében és *Farkas* Gyula
szigetvári állami tanító a járási tanítók ne-
vében mondott bucsuztató beszédet. Köve-
tesre méltó példát mutatott Mozsói község
közönsége azzal, hogy érdemes tanítója te-
meinek díszsírhelyet ajánlott fel és a te-
metési költségeket magára vállalta. Mozsói
község ezzel önmagát tisztelte meg.

— Vasúti karamból. Táviratilag jelen-
tették hogy f. hó 11-én délelőtt Babócsa és
Barcs között a pálya 68/2 számú szelvényé-
nél a reggeli vonat nyílt sinen egy pályakoc-
sinak neki robogott s a kocsi szétzúzta,
mikor közben az ott dolgozó napszámosok közül
Horváth György a fején súlyosan megsebe-
sült és *Szokol* József is alapos zúzódásokat
sz szenvedett.

— Lisztlopó molnárok. Érdekes csalás-
ról ad hírt tudósítónk. *Zsigmond* István mol-
nárlegény, ki *Beck* József szuloki gőzmalma-
ban volt alkalmazva, jelentést tett a csen-
dőrőrsön, hogy *Németh* Lajos főmolnár (üz-
letvezető) a malomban levő szitahenger egyik
hordrekesz deszkáját kivéste s ezen a vésett
lyukon át, egy napi örlés alatt az örlők ká-
rára s a molnárok javára körülbelül 100—
110 kgr liszt folyik le az elrejtett ládába s
ezen a főmolnár és a malomtulajdonos meg-
osztottnak. *Zsigmond* többször kérte őket,
hogy őt is részesítsék a lopott lisztből, me-
lyet eladnak, de rá se hederítettek s most
ez okozta vesztüket, mert bosszúból felje-
lentette a két lisztlopót. A csendőrök a meg-
ejtett vizsgálat alkalmával az esetet beiga-
zoltattnak látták és a rejtett ládában talált
lisztet elkobozták. A család már évek óta
folyik a malomban s a megkárosított pol-
gárok közt nagy a felháborodás a család
molnárok ellen.

— **Lesz-e új városháza?** Ezzel a kérdéssel foglalkozott tegnap a képv. testület. Az előljárási javaslatához hozzá szólottak Szabó Sándor, Duchon Ödön és Tóth István képviselők, kiknek indítványai közül Tóth István javaslatát fogadták el, miszerint egy szakértő bizottság küldessék ki, mely véleményt mond a felől, vajjon szükséges-e az építés vagy nem? Tekintettel arra, hogy lapunk zártakor még tart a tanácskozás, így az egész ülés lefolyásáról lapunk jövő számában közlünk bővebb tudósítást.

— **Orvtámadás az utcán.** Mint Barcsról jelentik f. hó 7-én reggel 8 órakor Schüffer Márkus barsi cipész, hitelezőjét Tauszig Lajos pécsi lakost az utcán orozva megtámadta, felpofozta és több tanu jelenlétében gazember, zsványinak nevezte. Feljelentették a szigetvári járásbírósnál.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A boldogasszonyfai polgári olvasókör alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **A fogház lakói.** A kaposvári törvényszék fogházállománya szeptember hónap végén a következő volt: Jogerősen etitelt fogoly férfi 62, nő 8, összesen 70; főlebbezés alatt levő fogoly férfi 12, nő 3, összesen 15; vizsgálati fogoly férfi 3. Az összes foglyok száma 88.

— **Az új bor áldozatai.** Hiába, csak nem okul a mi népünk a már számtalanszor előfordult szerencsétlenségeken. Vakmerően lemennek a pinczébe akkor is, ha az új bor erjed s ott a fojtó gyilkos gáz áldozatai lesznek. Ez az eset történt a héten is, mint lapunknak írják, a közeli Szt. László községben. F. hó 7-én délelőtt 11 órakor Stecher Márton jómódu polgár és szolgálója Kajtos Erzsika a szőlőbe mentek. Stecher az új borral telt pinczébe ment borért, s a gáztól elkábítva elesett. Cselédje utóbb segítségére ment, de ő is szerencsétlenül járt. A szerencsétlenséget csak másnap délelőtt 8 óra felé vették észre a szomszéd szőlőkben dolgozók. Amikor kihúzták őket a pinczéből, már mindkettő halva volt.

— **Kicsavarta az ujját.** Szulimán községben együtt játszottak az utca porában Landl Józsefné 7 éves András nevű fia és az 5 éves kis Mátér Anna. A két gyermek összeveszett és András elverte a kis Annuskát, ki pityeregve futott haza. Ezt látva anyja kikérdezte és feldühödve Landlné lakására ment és most már a gyermekek miatt állottak szemben az atya és anya. Mindenik a magát védte. E fölött összepereltek és Mátér ingerütségében Landlnét felpofozta és dulkodás közben balkeze hüvelyk ujját is kicsavarta a gyenge asszonynak. Az ügy a bíróság elé került.

— **Közegészségügy.** Az elmúlt hóban az általános közegészségi állapot hasonló volt az előző havihoz és így igen jónak volt mondható. Leggyakoribb megbetegedések az emésztő és légző szervek hurutjai és kevés számú váltóláz voltak.

— **Új cégértárs.** A helybeli Neumann és Bienenfeld-féle cipőgyárban f. hó 1-étől nyilvános társul belépett Szántó Mór Budapestről. S most az ujonnan épült gyárhelyiségben az üzemet tetemesen kibővítve vezetik. A szimpatikus fiatal, de szakavatott cégértárs belépése folytán a cég most már Neumann Bienenfeld és Szántó lesz jegyezve.

— **A Világ Történelme** 78-ik füzeté 4 nappal később kerül szétküldésre, mint ahogy meg kellett volna jelennie. Tehát vasárnap helyett csütörtökön. A 78-as füzet tartalmazza a Görögök történetének befejezését és azzal együtt az Ó-kor végét és a Középkor kezdetét. A füzet a szokottnál jóval terjedelmesebb és igen kényes munkát igénylő sokszínű képekkel tarkított szöveg van benne, ez az ivrészt oly nagy technikai munkát adott, hogy a füzet a kitűzött időben nem jelenhetett meg. Tisztelettel értesítjük azon a t. címet, hogy a következő 74-es füzetből kezdődőleg ismét rendszeresen, minden szombaton expedálásra kerül az új füzet. Egyidejűleg értesítjük a t. előfizetőket, hogy a II. kötet bekötési táblájának szétküldését már megkezdük és aki még nem kapta meg, az legkésőbb szombatig október 13-ig okvetlenül megkapja, de a nagy tömeget utvonatok szerint küldjük szét és így nem érhet el mindenhol egyszerre. Tisztelettel a Világ Történelme kiadóhivatala Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Magántisztviselők mozgalma.

Dunántuli Pénzügyügyi Tisztviselők Egyesülete.

A következő felhívást vettük:

A társadalom minden osztálya egyesül jogainak és érdekeinek biztosítása, megóvása végett.

A közel 1 és fél ezer magyarországi pénzügyügyi tisztviselői, számra 4—5 ezeren, teljesen szervezetlenül állanak akkor, midőn az állami- és köztisztviselők, gyárosok és kereskedők, sőt ipari- és mezőgazdasági munkások már mind szervezve vannak szakkörök szerint. Van ugyan a fővárosban két egyesület is, melyeknek czimén ott látjuk az „országos” jelzést, de a vidéki pénzügyügyi tisztviselők érdekeivel semmit nem törődnek.

Pedig vannak nekünk is speciális érdekeink:

- a szakképzettség fokozása,
- a jogi helyzet szabályozása,
- a nyugdíj kérdés,
- betegsegélyezés,

mind olyanok, melyek a vidéki pénzügyügyi tisztviselőire nézve megoldandó, életbevágó kérdést képeznek.

Gyermekeink nevelésének megkönnyítésére internátus,

ugy üdülő telep,

az elaggott tisztviselők részére szükség esetén menház létesítése,

szervezkedés anyagi helyzetünk javítása végett, a társadalom felvilágosítása, hogy a vagyon kezelés csakis megbízható, elégedett és szakképzett egyénekre bízható, mind megszívlelendő kérdések, melyeknek elérésére az egyesek gyengék, de együttes erővel keresztül vihetők.

Eszméink terjesztése, ügyünk előrevitele végett alulírottak a Dunántuli Pénzügyügyi Tisztviselők Egyesületének alakítását vettük tervbe, hogy itt e keretben küzdjünk, munkálkodjunk mindnyájunk javára.

Ennek megbeszélése végett f. évi október hó 21-én d. e. 9 órakor Kaposvárott a városháza dísztermében értekezletet tartunk. Kotzián Emil a Somogy megyei tkpénztár főkönyvelője, Vajda Sándor a Kaposvári takarékpénztár főkönyvelője és több társai.

Tarka krónika.

— Az agár. — Birálat. — A csikó ügye. —

A múlt napokban váratlanul, előleges hatóság engedély nélkül és a „Jón. — Itt van, — Erre fut” plakát— hirdetések mellőzésével ritka látványosság színhelye lett Szigetvár.

Megjött hozzánk a Mokány Berei agara a kövér Bertalan bá' nélkül.

— Kié ez a furcsa állat — hogyan került ide ez a nyugalmazott kutya-modell? —

Azt mondják vadászkutya és pedig ritka példány, amely sajátos módon üzi az őseitől ereibe lökött sportot. Ott fekszik délutánoként az Egyet parkettjén és az alsó asztal mellett szájkosárral lesi a gazdájától elhamarkodva eleresztett „Uhu”-t.

Nagyban folyik a korteskedés a kántori állásra. Gyengén dotált állás ugyan, de a mai világban mindenre sok a pályázó. Egy városatyát kéri föl a napokban valamelyik pályázó kortese, hogy a választásnál pártjuka legyen, mert tudvalevőleg a kántort a városi képviselőtestület választja. Meg is hívta őtet, hogy hallgassa meg a vasárnapi misén, milyen szép hangja van az ő jelöltjének? Mise után öntelten várja a birálatot:

— Ugy-e micsoda remek hang és talentum?

— Tudja barátom, mondja a kérdező, a véleményemet elmondom egy adomában, a mi most jutott eszembe.

Új rabbit választott a zsidó hitközség és erről folyt a téma Gedajle Waitzenkorn és a Pinkász között.

— Hallod the Pinkász, sohase nem hittem volna hódj az új rabbinkkal olyan kitűnő akvizíciót csinálunk.

— Wie hajszt, kitűnő. Én nem tudok róla semmit.

— Te nem tudod? Hát nem olejan ű mint ed Petüfi, — nem olejan ű, mint Mózes . . . nem olejan, mint az Isten?

— Hod — hód?

— Nő! a Petüfi nem tudta a talmod, az új rabbi sem nem tudja. A Mózes nem tudta modjarul, az új rabbi se nem tudja. És a mint az Isten sem nem ember, az új rabbi se nem ember.

Ott kezdődött a bonyodalom, hogy a magyar vissza vitte a volt gazdájának a csikót, melyet a napokban vásárolt. De biz' a volt gazda nem mutatkozott hajlandónak a vételár visszafizetésére, s így került a csikó-ügy a kihágási bíróság elé. A porlekedő vásárosok tegnap délelőtt 9 órakor jelentek meg a főbíró előtt.

— Elgyüttünk, — mondta lakonikus rövidséggel a panaszos.

— Mi járatban vannak kendtek? — kérdi a főbíró.

— Hát a csikó végett. Neköm nem köll a sógor csikója, mer hiba van benne.

— Ugyan micsoda?

— Nem fizetők érte, mer a torka akadozik.

• A sógor eddig nem szolt semmit, csak a mándlija gombjait olvasgatta rendithetetlen lelkinyugalommal. De a mint a jószágját leaprehadta a szomszéd, kitört belőle a méltatlankodás.

— Csak nem akari kend, hogy kántornak neveljem a csikómat! Igaz-e tekintetes főbíró uram, — tette hozzá nyomtatékkal. A főbíró egyébként igazat adott a szomszédnak és így a sógoré maradt az akadozó csikó.

Közgazdaság.

□ **Mezőgazdasági munkások téli munkája.** A földművelésügyi miniszter tervbe vette, hogy állami támogatással fogja elősegíteni azt, hogy a mezőgazdasági munkások körében a háziipar különböző közhásznu ágai műveltessenek s ezáltal a munkásnép általános keresete biztosítva legyen. Fölhívta ennélfogva a törvényhatóságokat, hogy a támogatásnak a viszonyokhoz mért módjai és részletei felől őt tájékoztassák.

Szörmeáru különlegességek!

Női confectió újdonságok!

Értesítés!

Az összes
őszi és téli
ujdonságok
nagy választékban
raktárra érkeztek.

Deutsch Dávid Fia
divatáruházában
SZIGETVÁROTT.

52 év óta fennálló
czukrásüzletemet,
házzal együtt eladom.
Bővebb felvilágosítással szolgál:
Vörös Vince
czukrász Szigetvár.

Nemesített gyümölcsfák.

A legjobb fajokban: alma, körte, Ringló, Cseresznye, Spanyolmege, Kajszin gyökérdus erőteljes szép példányok darabja 60-80 fillér.

Továbbá erőteljes gömb (paraplé) akáczfák három éves oltvány 1 drb. 2 kor.

Kert és udvar díszítéshez nélkülözhetetlen tarkalevelű jávor (Acer Negundó fól. variegatús) 1 drb. 60-80 fill.

Ajánlhatom még a következőket: jólkifejlett **futórózsáimat** u. m. **Chrimson, Ramlet, Vörös** és egy faj világos-sárgavirágú rendkívüli dűsnövésű. Ültethető összel és tavasszal ára darabonként 2-3 korona.

Különféle szép **diszcsorjék** 60 és 80 fillér.

Mindszentekre
nagy mennyiségű

élő és mű koszorúk 1 kortól 20 korig.

Valamint az újabb divatu
sir-csokrok 3 kortól 10 korig.

Rendelésnél készíttek bármikor élővirágból **Csokrokat** és **Koszorukat** a legjobb ízléssel.

Preperált **pálmák szoba és szalondiszkek**

Kaphatók:
GYENIS LAJOS

műkertésznél
Szigetvár Hosszu-utca 573 sz.

Szőlővessző eladása.

500.000 drb. dús gyökeres
vesző fajok
u. m.: Portalis, Monticola
Kapható:
Gergics Mártonnál
PÉCS, Rókus-utca 9. szám alatt.

Hirdetmény.

Drávafok (Somogy megye szigetvári járás) község központján, egy lakóház és belseg azonnal érbe adó. A lakás áll: 3 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 pincze, 1 padlás, és 1 előszobából, mely bármely üzletnek igen alkalmas, továbbá kényelmes berendezésű istálló, kukoricza góré, pajta, és kocsis felszerből.

Bővebb felvilágosítást adok és a bérszerződés megköthető nálam,
Drávafok, 1906. évi okt. 9-én.

Kiss Gusztáv
közjegyző

Eladó ház

Szigetváron a Kanizsai ut
37-ik szám alatti ház
szabad kézből eladó.
Bővebbet a háztulajdonosnál.

Neumann Lipót

cipőraktára SZIGETVÁR.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a legjobb kivitelű hazai gyártmányu őszi és téli cipőkkel raktáromat dusan felszereltem és kérem a t. vevő közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel
Neumann Lipót.

Valódi
Kobrak-féle cipők
egyedüli
elárusító helye.

Alma-eladás.

kézzel szedett
különféle kiváló faju
alma eladó.

I. oszt. métermázsája 32 kor.
II oszt. „ „ 28 korona.

Tudakozódni lehet:

Nagy Károly

kasznár urnál
Szigetváron Kanizsai-ut 37-szám.

MEGHIVÓ.

A folyó hó 7-én megtartott rendkívüli közgyűlés minthogy az alapszabály 21. §-a értelmében elegendő számú részvényes nem jelent meg, az alapszabályok módosítása tárgyában

EGY ÚJABB KÖZGYŰLÉS

összehívását határozta el és ennek megtartására határidőül

f. hó 21. napjának d. e. 10 óráját

az intézet helyiségében kitűzte.

Ezen közgyűlésre a szigetvári segélyegylet tisztelt részvényesei oly hozzáadással hivatnak meg, hogy ezen gyűlésen minden további tekintet nélkül érvényes határozat fog hozatni.

Szigetvár, 1906. évi október hó 8-án.

A szigetvári segélyegylet szövetkezet igazgatósága.